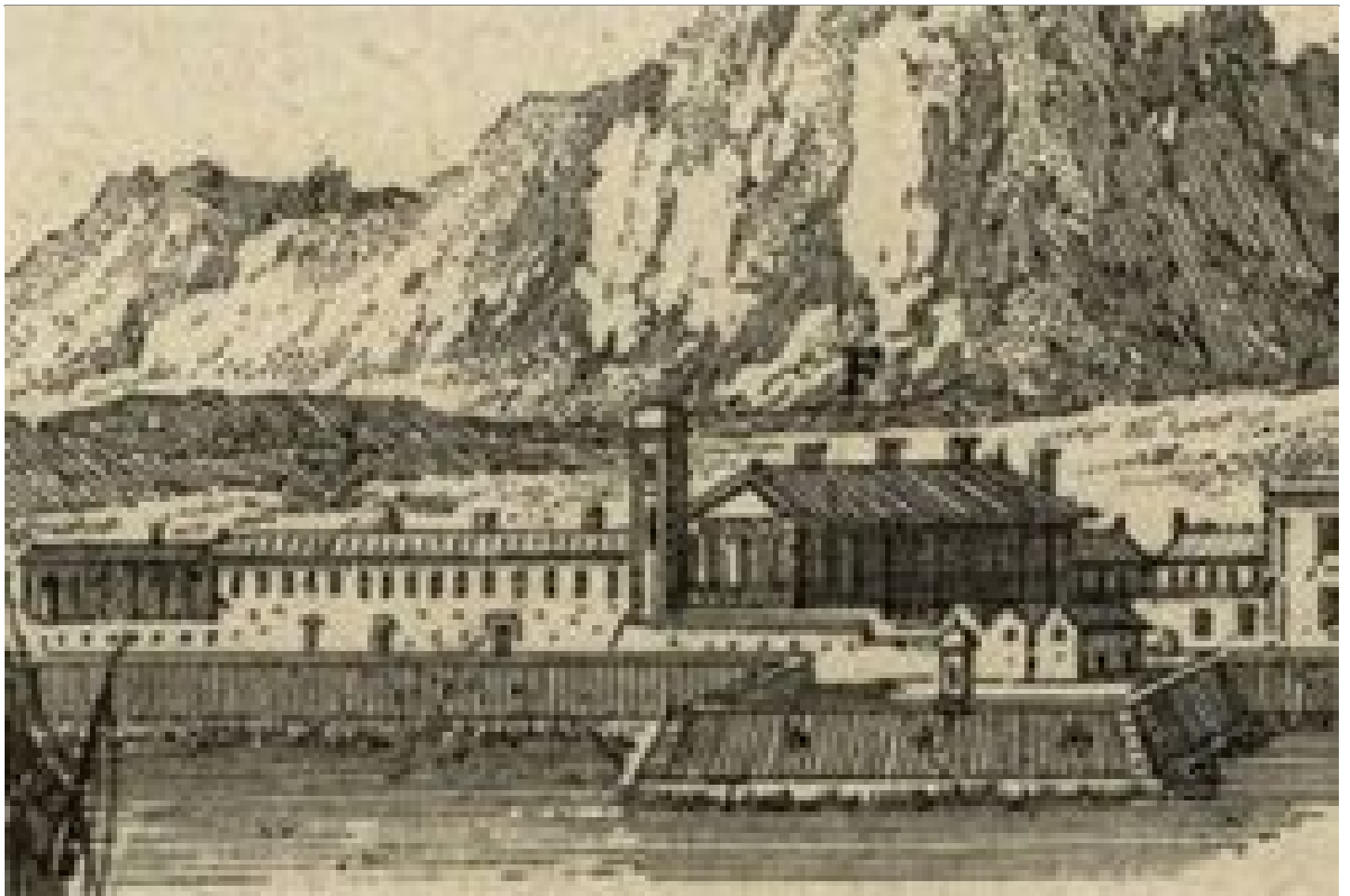

La desaparició del monestir de Sant Francesc de Barcelona: una raó d'Estat (part 1)

Autor: Josep Prats Tarsà
Data de publicació: 20-10-2025

En Josep Prats Tarsà ens explica com era el monestir de Sant Francesc a la façana marítima de Barcelona i per què va desaparèixer al segle XIX sense deixar-ne gairebé cap rastre a l'actual plaça de Medinaceli.

Hi ha cent prohibicions per metre quadrat resumides en una:

No penseu, és pecat!

Miquel Martí i Pol, La fàbrica

La desaparició del Monestir de Sant Francesc de Barcelona és un fet sorprenent per la magnitud i per la transcendència. Una fi colpidora per ser del tot invisible físicament i sense cap memòria pública, tot i ser un exponent històric i cultural de primer terme. És curiós, per dir-ho d'alguna manera, com desapareix en el temps, i no us penseu que va ser sense fer soroll ?al contrari?, sinó de manera sorollosa i pública. Tanmateix, avui dia es troba en una invisibilitat silenciosa, tant que, si no el vas a buscar, sembla que no hagi existit mai.

Aquesta va ser la meua sensació quan, en una ruta amb en Jordi Bilbeny, vàrem seguir els metres del que hauria estat la façana del convent i em va fer adonar que no era un monestir qualsevol, sinó que tenia un valor arquitectònic, si més no pensava jo, atès que era del segle XIII (1220) i la seva situació -pròxima a la façana marítima- denotava que podia ser un dels fonaments de la nostra Història.

Muralla del Mar, abside de San Francisco y principio de la rampa que bajaba á la plaza de "Fra menors". L'absis de l'església del Convent de Sant Francesc (Gravat de J. Vehil publicat al llibre Las casas de religiosos en Cataluña durante el primer tercio del siglo XIX. 1906. Gaietà Barraquer).

I així comença la meua recerca, per l'interès que em mereix l'Art arquitectònic i la Història, sobre aquesta desconeguda i invisible perla desapareguda i de la qual no en resta ni un mur, ni un arc, res de res! Com és possible que no hi hagi quedat ni rastre d'un monument d'aquest interès històric i artístic? Es pot entendre que no hi hagi ni un rètol fent notar l'existència d'un monument arquitectònic que dins contenia elements importants de la nostra Història? Quina explicació podem trobar per fer desaparèixer sense cap menció informativa un lloc on s'hi dipositaven tombes reials i de l'alta noblesa catalanes? Com pot una ciutat deixar sense el coneixement, bé sigui amb una resta del mur o d'un rètol informatiu, d'un edifici monumental del qual s'esmenta que el propi sant Francesc va proposar fer el convent, on més tard hi va dormir i que va ser inaugurat per Jaume I l'any 1276?

Són preguntes que no troben una resposta coherent tot i que seria el més natural que per la seva importància en el lloc d'aquest edifici s'hi hagués deixat algun element visible, una paret, una capella, un tros d'absis... recordant aquesta construcció monumental amb un rètol explicatiu del que hauria representat històricament, o perfectament es podia haver construït un altre edifici amb entitat i amb valor per a la ciutat (discutible o no) com és el cas del Convent dels Trinitaris reconvertit en el Liceu, el Convent de santa Caterina en el Mercat de Santa Caterina, el Convent de Sant Josep que avui és el Mercat de la Boqueria, el Convent del Carme que passà a ser la Universitat Literària on al seu voltant s'hi van fer els carrers Dou, Fortuny, Notariat, i Àngels. El de Sant Joan de Jerusalem va acabar essent la Biblioteca pública provincial i la Reial Acadèmia de les Bones Lletres. I el de Sant Francesc? Aquest monumental convent amb un fons cultural i històric remarcable... queda convertit en una plaça: la plaça de Medinaceli, abans la plaça de Sant Francesc, ves a saber per què se n'havia de canviar el nom.

A la mateixa plaça, s'hi posa un fanal dedicat a un mariner, no sense controvèrsia pel qui i pel com. I a l'extrem oposat el Govern Militar, sense cap valor per a la ciutat, sinó el del control de la població?

Monestir de Sant Francesc abans de ser enderrocat i convertit en Govern Militar. Vista aèria des de la cúpula del monument a Colom.

Ubicació del monestir en un plànol de Barcelona.

També amb certes discrepàncies en la construcció d'aquest solar derruït el 1837, que amb la desamortització passà a mans de Luis Joaquín Fernández de Córdoba y Benavides, XIV Duc de Medinaceli, que va destinar una part a la construcció d'habitatges a la plaça de Sant Francesc, avui Medinaceli, una altra per a espai públic i una altra a l'administració militar.

El projecte arquitectònic fou de l'enginyer militar Josep Sans Forcadas, que comptà amb l'ajuda de l'enginyer director Pompeu Martí i de la supervisió de l'arquitecte municipal Adolf Florensa Ferrer. Un edifici d'estil neoclàssic que pot recordar el Teatre de l'Escala de Milà o l'edifici del Ministeri d'agricultura de Madrid, tot i que va ser una inspiració directa del Palau de la Llotja de Barcelona, també neoclàssic, situat a l'altre extrem del passeig de Colom.? La construcció s'allargà fins l'any 1932.

Es perceben mostres de diferències constructives i d'interpretació. Adolf Florensa Ferrer (1889-1968) fou l'arquitecte que acabaria la nova i la darrera restauració, i fou motiu de discrepàncies ja al segle XIX quan es produeix l'eliminació del convent. I, davant la dificultat d'enfrontament directe, hi ha suspicàcies per guanyar aquest espai en una idea o en una altra? Tot evidencia que podria ben bé ser així.

Enderrocament del monestir de Sant Francesc.

Vista de la façana de l'antic monestir de Sant Francesc i del monument a Joan Cristòfor Colom.

Sovint, comentar un monument destruït implica hostilitat i fins i tot odi. És cert que algunes destruccions porten progrés, ho he exposat anteriorment en alguns canvis voluntaris en edificis de la ciutat on canvia la seva funció o la seva línia arquitectònica per tal d'adaptar-nos als nous temps. En el cas del convent de Sant Francesc i la seva resolució, és una destrucció que respon a un moment històric destinat a esborrar la imatge de l'altre, a aniquilar un símbol, en definitiva a fer oblidar un "Estat", com una entitat històrica i cultural pròpia.

Retolació del passatge que s'endinsava al monestir de Sant Francesc.

Façana de l'edifici que suplantà el monestir.

El monestir: com és, què hi ha, quan i com es forma.

Segons la tradició, quan sant Francesc va visitar Barcelona l'any 1214, demana un espai per a edificar-hi un monestir, la ciutat li va cedir l'hospital de Sant Nicolau de Bari, situat en aquest mateix indret. Hom ha volgut vincular la fundació de la casa franciscana amb la persona del sant, el cronista fra Jaume Coll esmenta que sant Francesc va anunciar que en aquell lloc s'aixecaria un notable Monasterio de Frayles de mi Orden i també que hi va deixar dos dels seus companys: fray Iluminato y fray Pedro de Cede.

També Anna M. Giné, en el seu treball "El convent de Sant Francesc de Barcelona, reconstrucció hipotètica", ens diu: Els menors els trobem a Barcelona possiblement a partir del 1219-1220. El lloc on s'allotjaren fou l'antic hospital per a pelegrins de Sant Nicolau de Bari, cedit pels consellers de la ciutat a Sant Francesc quan aquest va estar a Barcelona el 1214. D'aquest hospital, poca cosa en sabem. Els primers documents que ens mencionen els frares daten de 1226 i 1229... El 1226, doncs, i també el 1229, s'estaven fent obres. No podem saber si es bastí un nou edifici o bé si es realitzà una reforma per a acomodar-ho a les necessitats dels frares. Pel que fa a la descripció d'aquesta primera fundació, la notícia més antiga que hi ha és la donada per Monetarius, que ha estat l'únic autor, dels aquí recollits, que va veure'l tal com es trobava al segle XV. Ell ens ho descriu així: monasterium maximun... Et in medio eius est monasterium parvum cum simplici ambitu, refectorio, cellulis et ecclesia parva, ac si esset una crypta quod sanctus Franciscus fecit edificari.

Així doncs, cap el 1219/20, s'hi va bastir un petit convent amb les seves dependències, que milloraria les condicions d'habitabilitat que oferia l'hospital. El 1229 s'hi va celebrar un Capítol Provincial de l'orde i ben aviat va començar la construcció d'un edifici nou. Hi ha constància que a partir de 1236 la comunitat va començar a rebre donacions destinades a les obres de la nova construcció. L'església es devia aixecar en dues etapes, en la segona aprofitant les estructures de l'edifici anterior. Devia tenir l'estructura habitual de les esglésies de l'orde: una nau única, amb arcs que separen els trams, amb contraforts interiors que s'aprofitaven per fer les capelles laterals.

Nicolau de Mira/ Nicolau de Bari/ Nicolau Taumaturg. Patró dels Mariners.

Secció i planta de l'hospital de Sant Nicolau de Bari on sembla s'edifica Monestir de Sant Francesc.

Sant Nicolau de Bari és el patró dels mariners, comerciants, arquers, lladres penedits, nens, cervesers, fabricants de joguines, solters i estudiants de diverses ciutats i països d'Europa. La seva reputació va evolucionar entre els piadosos, com era habitual en els primers sants cristians, i el seu llegendari hàbit de fer regals secrets va donar lloc al folklore

del Pare Noel a través de la Festa de Sant Nicolau.

La primitiva església s'havia d'ampliar, i el 1247 es va posar la primera pedra d'aquesta obra, cerimònia presidida per Jaume I. Hi ha constància de l'evolució de les obres i de la donació de terrenys per ampliar el convent. La consagració de l'edifici es va fer el 1297, amb l'assistència de sant Lluís de Tolosa. En els anys i segles següents, es van anar condicionant les capelles laterals, amb la seva decoració i monuments funeraris diversos. Adossat a l'església, es va bastir un claustre, documentat a partir del 1275. Era de planta sensiblement quadrada, de dos pisos d'alçada; més endavant, s'hi va afegir un tercer pis.

Planta del convent de Sant Francesc de Barcelona. Antonio Matamoros (1836). Arxiu Històric de la Ciutat, Barcelona.

Ja era acabat a mitjan del segle XIV. En aquest convent, s'hi van celebrar els capítols generals de l'orde, el de 1313 i el de 1357, aquest darrer amb l'assistència de Pere III el Cerimoniós.

El lloc es va utilitzar, com és habitual, per posar-hi diversos enterraments de personalitats. A causa de la seva importància, el convent es va utilitzar com a panteó reial i s'hi van enterrar Alfons III d'Aragó "El Lliberal" (1285-1291), Alfons IV el Benigne (1327-1336) fins que l'any 1369 les restes d'Alfons IV foren traslladades a Sant Francesc de Lleida. També s'hi trobaven els enterraments de les reines Constança de Sicília (1247-1302), Maria de Xipre (1279-1322), Sibila de Fortià (c1350-1406) i Elionor de Xipre (c1333-1416). Així doncs, ens trobem, com podeu veure, en un Monestir Reial.

Maria de Xipre.

Tombes d'Alfons III i Constança de Sicília. Sepulcre d'Alfons IV "El Benigne" a Lleida. (Fotografies de la pàgina web monestirs.cat i a wikiwand.com).

Segons Wikiwand.com, a la mateixa tomba d'Alfons III "El Franc", actualment a la catedral de Barcelona, hi ha les despulles del Comte d'Urgell, Jaume d'Urgell, fill d'Alfons IV, i també de l'infant Fadric, mort essent un nen i fill d'Alfons "El Benigne".

Al segle XVI, es va ampliar considerablement el conjunt monàstic: es va aixecar el tercer pis del primer claustre i se'n va fer un de nou, amb altres dependències secundàries. Al segle XVIII, es va bastir un tercer claustre, a continuació del segon. Al segle XIX, el convent va patir directament els infortunis causats per la situació política del país: el 1822, la comunitat va resultar exclaustrada i el convent es va convertir en caserna, situació que es va mantenir fins el 1828, quan els frares hi van tornar. El 1834 la casa es va utilitzar com a hospital a causa de l'epidèmia de còlera fins que és desamortitzat el 1835, i el 1836 ja era una presó i el 1837 se'n va acordar l'enderroc.

Com es pot apreciar, hi ha un canvi important en pocs anys. Es pot veure que passa de ser un punt neuràlgic de la ciutat a un punt mutilat. Els franciscans retornaren a la ciutat el 1904 per fundar un nou convent, ara al carrer de Calaf, on hi havia la capella de Sant Magí. Aquell convent resultaria incendiat durant la Setmana Tràgica i refet posteriorment, encara patiria els efectes de la Guerra Civil i després s'hi faria un nou complex conventual, la primera pedra del qual es va posar el 1948. Aquesta casa està dedicada a Sant Antoni de Pàdua i manté la seva activitat conventual.

El convent del carrer de Calaf després de la Setmana Tràgica (1909) Postal antiga, col·lecció particular.

Per què arriba a desaparèixer sense deixar cap petjada?

La causa física és la desamortització de 1834 / 1844, anomenada de Mendizàbal, però i la ideològica? Situem-nos en un període que es pot llegir de moltes maneres, evidentment depèn del lloc on et posicionem.

Plànol de la part baixa de la Rambla, amb la situació de les Drassanes i el convent de Sant Francesc. Plano de las Atarazanas de Barcelona en que se ven las fortificaciones nuevas y otras fábricas que se han de hazer... G. Verboom (1ª meitat del segle XVIII) Arxiu Històric de la Ciutat, Barcelona.

En aquest plànol, hi trobem localitzades les Drassanes (A); Baluard de Sant Francesc (C); Baluard del Rei (D); Magatzems de pólvora (E); Quarter de tropes (G); Porta vella de la Rambla (H); Porta de Santa Madrona (I); Monestir de Santa Mònica (L); Monestir de Sant Francesc (M); Col·legi de la Mercè (N).

A continuació, faré un resum històric en dues línies, tan sols per poder veure destacada la línia contínua que passa per tots els temps i ens facilita alhora la simplificada visió del que estaria passant a Catalunya per la dependència amb Castella.

Agafem el punt de partida de 1714 cap endavant (S. XVIII): Decret de Nova Planta, control de les institucions, la cultura i l'economia catalanes de manera clara i autoritària. L'absolutisme monàrquic intentà controlar estretament el territori a través dels títols senyorials, baronies, batllies, eclesiàstics, jurisdiccional... El país es reinventa cap al 1745, és a dir, en 30 anys, el poble i els petits empresaris creen grans moviments comercials que exporten a "Espanya" com l'aiguardent de Reus i Valls exportant-lo des dels ports de Cambrils, Salou i Tarragona. Els teixits de seda i punt a Olot, Manresa, Reus, Barcelona, Mataró, o de llana concentrats a Sabadell i Terrassa... les manufactures papereres a Igualada (l'Anoia) obrint l'exportació a Amèrica, o l'exportació de suro provinent de l'Empordà...

Mostra de la revitalització productiva a Catalunya del comerç i la tecnologia tot just 90 anys després de l'ocupació borbònica.

Ocupació del monestir de Sant Francesc de Barcelona.

Mapa de l'exportació catalana durant el segle XIX.

Però, cap a 1808 i fins 1814, esclata la Guerra del Francès amb la invasió de Catalunya, que pràcticament no oposa resistència, potser perquè veu la possibilitat de recuperar espais de llibertat apartant-se del jou d'Espanya-Castella, però aquesta s'hi resisteix i farà que tot vagi en contra dels catalans, ja que tornarà a posar dificultats a la recuperació econòmica i cultural del país. Si bé és cert que no sabem com hauria estat el futur de Catalunya amb França, era evident que sota la repressió castellana no es podia avançar.

Després, vindrà la divisió provincial i de partits judicials, més destrucció de la Catalunya nació. Tot seguit, la primera

guerra carlina (1822), que evidència la diferent manera de veure el progrés de Catalunya: enfrontament de carlins (catalans que tenen petites o grans propietats d'origen familiar i que tenen certa vinculació amb la terra i el govern català, evidentment ara ja no) i els lliberals (població catalana i no catalana sense propietats, generalment en zones urbanes o també nous propietaris a partir del domini borbònic, catalans i no catalans, també opressors) i és en aquest context on es desenvolupa la desamortització.

- 1- Les desamortitzacions no van solucionar els greus problemes financers de la Hisenda pública.
- 2- Les desamortitzacions van aprofundir l'estructura latifundista de la propietat agrària.
- 3- Les desamortitzacions van permetre posar en el mercat una gran quantitat de terres que van ser venudes sobretot a grans propietaris.
- 4- Els grans beneficiaris de les desamortitzacions van ser la burgesia urbana i els grans propietaris rurals.
- 5- Els camperols amb pocs recursos van estar al marge de tot el procés de desamortització.
- 6- A Catalunya no va tenir tanta importància com a la resta d'Espanya, perquè les propietats de l'església eren menors.

Ministerio de Agricultura Pesca y Alimentación.

Auladehistoria.org

Dades estadístiques.

Per tant, podem llegir aquest fet com una obertura cap a ser més lliures i més poderosos, més progressistes, que seria la lectura que s'intenta donar, però alhora com a catalans ens suposa perdre el poc poder que podíem disposar per a mantenir la nostra hegemonia i les nostres traces històriques i culturals ja que només podrem igualar-nos amb les classes baixes i potser mitjanes. Reconec que és difícil prendre partit, igualment ens ha passat amb els elements artístics o els religiosos. Doncs igualment els va passar als catalans d'aquell temps. I ens pot passar ara mateix. Ens hem de posicionar al costat dels pobres i fer caure els nostres referents? El FCB? L'església? Els diaris en català o catalans? El Liceu? Els bancs o caixes catalanes? Els empresaris que han fet grans fortunes? El monument a Colom? El port i l'aeroport? Les nostres comoditats? Bé, si ho decidim com a país, d'acord, perquè no perillen les nostres estructures de país, la llengua, l'economia, el reconeixement exterior i interior..., però si estem sotmesos a les decisions de l'Espanya castellana... doncs a Catalunya tenim un gran problema, seguirem estant en mans dels rics però espanyols castellans i, per tant, hi perdrem bous i esvelles: aquesta és la dicotomia en què estem immersos des de fa molts i molts anys.

Un cop explicada quina raó pren força en la desaparició del convent de Sant Francesc, analitzem més minuciosament què el fa determinant.

Com he dit abans, era un monestir amb el suport reial, on s'hi enterren reis i reines, la qual cosa no passava en tots els monestirs. Recordem que, en el moment de la Desamortització, hi ha, conservada al monestir, l'obra de Ramon Llull, que va ser duta a Alemanya, on encara hi és dipositada.

El gruix dels manuscrits lul·lians que es conservaven en el convent de franciscans de Barcelona es va transportar a Alemanya per elaborar l'edició anomenada maguntina de les obres completes del mallorquí, i s'hi van quedar a conseqüència de les revolucions del segle XIX. Actualment es troben a la Biblioteca Nacional de Munic.

Altres erudits destaquen per les col·leccions de manuscrits que van donar als convents barcelonins. Els principals convents reben obres per tenir en dipòsit, serà que són llocs de confiança, segurs... o, si més no, estan en més bones mans que en algun centre institucional del segle XVIII / XIX?

Hi havia també una sèrie de pintures referides a Sant Francesc del pintor Antoni Viladomat, en què hi feia un recordatori i un cert homenatge al sant, que va propiciar, amb el suport reial, aquest monument, i que les seves proclames es van convertir en referent per a molts reis catalans i molts nobles i escriptors que encara avui sostenen algunes de les seves conviccions. Aquests quadres de la vida de Sant Francesc, Viladomat va pintar-los a principis del segle XVIII, per encàrrec del convent de Fra Menors de Barcelona, destruït quan la crema dels convents. En el claustre, damunt els murs socolats de rajoles, les teles de Viladomat eren espaiades i el sòcol sota cada una feia un rètol, amb una quarteta en castellà, explicant el tema de la tela corresponent. Sembla que amb gran escàndol de la gent encongida d'aquell temps, Viladomat cobrà aquells quadres a una unça d'or la peça. Setze drets per una tela a l'oli... Els quadres de la Vida de Sant Francesc foren incautats pels poders públics dels béns dels convents.

Pintures del reconegut pintor Viladomat que es trobaven al monestir de sant Francesc, fent un seguiment de la seva vida i obra.

Però en el convent de Sant Francesc també s'hi podia trobar la tomba de la família Giudice.

Relleu funerari. 2a meitat segle XIV.

Làpida sepulcral de Felipe Giudice. 2n quart segle XIV. Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona.

Els Giudice eren una família procedent d'Itàlia. Els podem documentar a partir d'un arxiu del Fons Família Giudice a la Biblioteca de Catalunya (desembre 2018) on s'esmenta l'any 1607 perquè signa un asiento a Madrid per a l'administració de la butlla de la santa croada de Catalunya. Agustí Giudice va morir el 1621 després d'haver obtingut, l'any anterior, la noblesa per a ell i els seus descendents (Sebastià, Nicolau, Benedeta, Àngela Magdalena, Andreu-Agustí i París-Antoni). Agustí Giudice, casat amb Maria Fiesco, s'establí a Barcelona en data indeterminada. Tot observant la làpida sepulcral, ens porta al 1350, aproximadament quan la família Giudice ja formava part de la noblesa catalana. Els seus fills Nicolau i Sebastià van seguir vinculats a la corona signant asientos de guerra. Van ser armadors d'una esquadra de galions. Nicolau va ser general de vaixells, i París-Antoni, governador de vaixells, participà en nombroses operacions navals. Només Sebastià Giudice va tenir descendència (Francesc i Paula), casat amb Maria Spínola

Membres importants de la família Giudice i el seu senyal de l'Episcopat.

Sembla, però, que la família Giudice ve de lluny, apareix en un article-estudi de Jordi Indiano (historiador) referit a "Breus notícies sobre Palafoxs i el cavaller navarrès Bertran de Armendàriz a l'època de la guerra civil catalana (1462-1472)". En un paràgraf, hi diu: Mort el Conestable el juny de 1466, Armendàriz continua fidel a la causa de les institucions catalanes, ara sota el regnat de la casa d'Anjou. Participà en la defensa de Roses... En aquest temps, Armendàriz figurà com un dels militars més brillants, al costat de personatges com el comte d'Ischia (Joan de Torrelles i López de Gurrea) i el de Giudice...

Encara hi ha una dada interessant dels Giudice: el palau dels Cervelló, també anomenat casa dels Giudice o Palau Cervelló-Giudice, situat al carrer de Montcada, construït el segle XIV sobre un edifici anterior. L'any 1230 hi va néixer Maria de Cervelló, fundadora de l'orde de les Mercedàries. A la dècada de 1950, havia passat a ser propietat del marquès de Vilallonga.

Qui és la família dels Cervelló?

Sepulcre i escut dels Cervelló.

Escut heràldic dels Cervelló.

Els Cervelló foren un llinatge català derivat del llinatge de Gurb. Umbert Cervelló fou Bisbe de Barcelona. Cedí al seu nebot Guerau Alemany el castell de Gelida. La casa és una obra protegida com a Bé Cultural d'Interès Local, Nacional de Catalunya, un dels millors testimonis d'arquitectura residencial noble de Barcelona.

Palau Cervelló – Giudice.

Palau Cervelló-Giudice és un palau situat al carrer de Montcada de Barcelona que es va construir bàsicament durant el segle XVI, aprofitant parts d'una construcció anterior del segle XV. Fou la residència de la noble família dels Cervelló fins al segle XVIII, quan va passar a ser residència dels Giudice, una important nissaga de comerciants genovesos.

Qui era Maria de Cervelló?

Tothom sap que la Mercè i l'Eulàlia són copatroness de Barcelona, però molt poca gent sap que la ciutat també està protegida per Santa Madrona i encara menys gent és sabedora del paper de Santa Maria de Cervelló. Va ser batejada a Santa Maria del Mar. Seguia la filosofia de l'orde Mercedari que haurien fundat Pere Nolasc i Raimon de Penyafort. Venint d'una família apoderada, va aconseguir fer grans donacions a l'orde venent gairebé tot el patrimoni familiar per tal de fer retornar els captius de les guerres. Atenia a tot hora els malalts de l'hospital i els captius alliberats, i també es deia que ajudava els mariners i pescadors, era reconeguda com a patrona de la gent de mar. Va ser canonitzada l'any 1692, es representa amb un vaixell a la mà i també es reconeix com a Maria dels Socors.

Antic taüt de la santa, pintat el s. XIV, amb un retrat i la figura del rei Pere el Cerimoniós pregant als seus peus.

Escut de l'orde Mercedari.

Durant el segon viatge a Amèrica de 1493, Cristòfor Colom va anar acompanyat per alguns mercedaris. Durant els anys següents, els mercedaris van intervenir activament en l'evangelització de les noves terres. El primer convent americà dels mercedaris va ser el de Santo Domingo, fundat en 1514. A poc a poc, els mercedaris van destacar per la seva

defensa dels pobles indígenes davant dels abusos dels colonitzadors.

Un altre personatge del món naval i de la noblesa catalana és en Bernat Ferrer de qui hi trobem la sepultura al monestir dels fra menors franciscans de Barcelona. Bernat Ferrer era un mercader important a principis del segle XV que establia relacions mercantils marítimes amb les principals capitals d'Orient: Alexandria, Rodes, Beirut...

Josep Prats Tarsà

Podeu llegir la segona part d'aquest article clicant al següent enllaç:

<https://www.inh.cat/Articles/preview/la-desaparici-del-monestir-de-sant-francesc-de-barcelona-una-ra-d-estat-part-2->